

Het BDI-diploma en een Verenigd Europa

Nu sinds 1 januari 1993 de Europese binnengrenzen zijn weggefallen, rijst de vraag of ons BDI-diploma in de Europese lidstaten net zoveel waard is als in Nederland. Immers, een vrij verkeer van personen, diensten, kapitaal en goederen zou binnen de gemeenschappelijke EG-markt gewaarborgd moeten zijn. Het schrijven van een verhelderend artikel over deze kwestie blijkt echter minder eenvoudig dan verwacht en geeft al aan dat er op dit gebied aan Europese eenwording nog het één en ander schort.

Eigenlijk kunnen we in dit artikel heel kort zijn: voor de erkenning van BDI-diploma's bestaat nog geen richtlijn. Dit heeft tot gevolg dat een BDI-er met intenties om in een ander EG-land te gaan werken afhankelijk is van de potentiële buitenlandse werkgever. Deze laatste beoordeelt namelijk of hij/zij een gediplomeerd bibliothecaris/documentalist uit een ander EG-land even hoog waardeert als eenzelfde kracht opgeleid in het eigen land.

Toch is het misschien aardig om even stil te staan bij de waardering van andere HBO-diploma's binnen de EG. In 1989 is de Europese Commissie tot de 'Richtlijn Algemeen Stelsel (RAS)' gekomen teneinde 'de erkenning te regelen van hoger onderwijsdiploma's die toegang geven tot een gereguleerd beroep in een andere dan de eigen lidstaat waar men dit beroep wil gaan uitoefenen'¹. Het begrip 'gereguleerd beroep' houdt in dat men voor de uitvoering van een dergelijk beroep in het bezit moet zijn van een nationaal, bij wet erkend diploma. Dit is tevens de beperking van de RAS voor ons BDI-ers omdat ons beroep in Nederland en in de meeste EG-landen niet gereguleerd, maar vrij is. Ons beroep kan in principe ook worden beoefend zonder een diploma.

Reeds voor het ontstaan van de RAS werden er door de Europese Commissie specifieke richtlijnen opgesteld waarbij het vrije verkeer van bepaalde beroepsgroepen was geregeld. Het betrof hier vnl. medische en juridische beroepen. Alvorens tot een dergelijke specifieke richtlijn te komen, werden de betrokken opleidingen geharmoniseerd. De RAS is opgesteld om het ingewikkelde en tijdrovende proces van harmonisatie van opleidingen te voorkomen. Met de RAS beoogt de EG dat houders van een relevant hoger-onderwijs diploma uit één van de lidstaten toegang tot een beroep in een andere lidstaat niet kan worden ontzegd omdat hij/zij niet in het bezit is van het nationaal erkende diploma. Ook de RAS blijft vooralsnog gebaseerd op wederzijds vertrouwen, al zal in de toekomst de richtlijn omgezet moeten worden in de nationale wetgeving van de lidstaten. De procedure volgens de RAS verloopt ongeveer als volgt. Het diploma van een hoger opgeleide in een gereguleerd beroep die in een ander EG-land wil gaan werken wordt in de betreffende lidstaat beoordeeld door een daarvoor aangewezen lokale autoriteit. Mochten de lokale autoriteiten wezenlijke verschillen constateren tussen de nationale opleiding en die van de buitenlandse aanvrager dan kunnen er toch nog aanvullende eisen worden gesteld, zoals bijvoorbeeld een proeve van bekwaamheid, een aanpassingsstage of enige jaren ervaring. Het uiteindelijke oordeel kan zijn toelating of weigering. De procedure kan vier maanden beslaan. Informatie over de RAS en over beroepen die in EG-lidstaten gereguleerd zijn kan worden verkregen bij het IRAS

Enerzijds lijkt het dus een voordeel dat wij BDI-ers een vrij beroep uitoefenen. Er hoeven immers minder bureaucratische procedures doorlopen te worden. Anderzijds hebben wij dus minder rechten op de EG-arbeidsmarkt en is de kans op discriminatie in verhouding tot de lokale beroepsbeoefenaren groter.

Bij de afdeling Diplomawaardering van de Informatie Beheer Groep in Groningen kan iedere HBO-er verklaringen aanvragen die bij het zoeken van werk in het buitenland nuttig kunnen zijn. Het betreft enerzijds legalisatie van het diploma, waarbij het diploma van een bepaald stempel wordt voorzien ². Daarnaast kunnen statusverklaringen worden afgegeven. Deze statusverklaring geeft informatie over het soort onderwijs dat genoten is en de waarde ervan in Nederland ³. Het blijft echter aan de lokale werkgever om daar een eigen oordeel over te vormen.

Al met al zijn er nog veel onduidelijkheden. Zodra Posttielanium meer concrete informatie ten gehore komt, schenken wij graag meer aandacht aan deze kwestie.

Voor wie zelf dieper in de materie wil duiken volgen hier enkele adressen:

Informatiecentrum Richtlijn Algemeen Stelsel (IRAS)

Postbus 29777

2502 RT DEN HAAG

Tel. 070-4260390

Bibliotheek
Rivier Vismarkt 2
2513 AM DEN HAAG
Tel. 070-3624951

Informatie Beheer Groep
Afd. Diplomawaardering
Postbus 30157
9700 LJ GRONINGEN
Tel. 050-999999

Jacqueline Belder

¹ Bron: 'Informatie over de Richtlijn 89/48/EEG. -IRAS, 1993

² Hfl. 12,50 per diploma

³ Hfl. 25,--

POST *Tielianum*